Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania na poszczególne oceny				
		Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
I. PRAWO I PRAWA CZŁOWIEKA						
Prawo i jego znaczenie	prawo rodzaje prawa cechy dobrego prawa główne instytucje prawa cywilnego i rodzinnego nieodpłatna pomoc prawna	– wyjaśnia na dwóch przykładach znaczenie prawa w życiu społecznym i odnosi się do doświadczeń młodzieży dotyczących działania przepisów w praktyce, – wyjaśnia znaczenie terminu *prawo*, – wymienia dwa przykłady klasyfikacji prawa ze względu na rodzaj regulowanych spraw, – identyfikuje trzy cechy dobrego prawa i wyjaśnia w prosty sposób, co sprawia, że system prawa jest przejrzysty dla obywateli, – na podstawie materiału źródłowego z podręcznika wyjaśnia, jakie skutki wynikają z wad przyjętego prawa dla obywatela i urzędnika,	– wyjaśnia w prosty sposób znaczenie prawa w życiu społecznym i odnosi się do doświadczeń młodzieży dotyczących działania przepisów w praktyce, – wyjaśnia znaczenie terminu *prawo*, – wymienia trzy przykłady klasyfikacji prawa ze względu na rodzaj regulowanych spraw, – wymienia i w prosty sposób opisuje cztery cechy dobrego prawa, a także wyjaśnia, co sprawia, że system prawa jest przejrzysty dla obywateli, – na podstawie materiału źródłowego z podręcznika wyjaśnia, jakie skutki wynikają z wad przyjętego prawa dla obywatela i urzędnika, – wyjaśnia w prosty sposób znaczenie pojęć (instytucji prawa): *osoba*	– wyjaśnia znaczenie prawa w życiu społecznym i jego wpływ na sytuację młodzieży, – wyjaśnia termin *prawo*, – omawia trzy przykłady klasyfikacji prawa ze względu na rodzaj regulowanych spraw, – wymienia i opisuje pięć cech dobrego prawa, a także wyjaśnia, co sprawia, że system prawa jest przejrzysty dla obywateli, – na podstawie materiału źródłowego z podręcznika wyjaśnia, jakie skutki wynikają z wad przyjętego prawa dla obywateli, urzędnika i przedsiębiorcy, – wyjaśnia znaczenie pojęć (instytucji prawa): *osoba fizyczna*, *osoba prawna*, *zdolność prawna*, *zdolność do czynności prawnych*, *sprzedaż*, *własność*,	– omawia znaczenie prawa w życiu społecznym i jego wpływ na sytuację młodzieży i młodych dorosłych, – omawia termin *prawo* i przedstawia cztery przykłady klasyfikacji prawa ze względu na rodzaj regulowanych spraw, – wymienia i opisuje sześć cech dobrego prawa, a także wyjaśnia, co sprawia, że system prawa jest przejrzysty dla obywateli, – na podstawie materiału źródłowego z podręcznika wyjaśnia, jakie skutki wynikają z wad przyjętego prawa dla obywatela, urzędnika i przedsiębiorcy; formułuje opinię na temat tego, która z wad prawa jest najgroźniejsza, i uzasadnia swoje zdanie, – wyjaśnia znaczenie pojęć (instytucji prawa): *osoba fizyczna*, *osoba prawna*, *zdolność prawna*, *zdolność do czynności prawnych*, *sprzedaż*, *własność*, *władza rodzicielska*,	– analizuje znaczenie prawa w życiu społecznym i ocenia jego wpływ na sytuację młodzieży i młodych dorosłych, – omawia termin *prawo* i wymienia oraz opisuje pięć przykładów klasyfikacji prawa ze względu na rodzaj regulowanych spraw, – wymienia i analizuje siedem cech dobrego prawa; wyjaśnia, co sprawia, że system prawa jest przejrzysty dla obywateli, – analizuje, jakie skutki wynikają z wad przyjętego prawa dla obywatela, urzędnika i przedsiębiorcy; formułuje opinię na temat tego, która z wad prawa jest najgroźniejsza, i uzasadnia swoje zdanie przynajmniej dwoma argumentami, – wyjaśnia znaczenie pojęć (instytucji prawa): *osoba fizyczna*, *osoba prawna*, *zdolność prawna*, *zdolność do czynności prawnych*, *ubezwłasnowolnienie*, *sprzedaż*, *własność*, *władza rodzicielska*, *małżeństwo*, *alimenty* – i właściwie używa ich w swoich wypowiedziach, – rozróżnia i omawia rodzaje zdolności prawnej i ubezwłasnowolnienia,

		– odnosząc się do przykładów z życia społecznego, wyjaśnia znaczenie pojęć (instytucji prawa): *osoba fizyczna*, *zdolność prawna*, *zdolność do czynności prawnych*, *małżeństwo*, *władza rodzicielska*, – wymienia po jednym przykładzie działań, które może i których nie może podjąć młody człowiek (osoba fizyczna) przed ukończeniem 18 roku życia, a także potrafi zastosować tę wiedzę w praktyce, – wyjaśnia, na czym polega władza rodzicielska, wymienia po dwa prawa i obowiązki dziecka w rodzinie i potrafi zastosować swoją wiedzę w praktyce, – wymienia po dwa przykłady regulacji z zakresu prawa cywilnego i prawa rodzinnego,	*fizyczna*, *osoba prawna*, *zdolność prawna*, *zdolność do czynności prawnych*, *sprzedaż*, *władza rodzicielska*, *małżeństwo*, – wymienia po dwa przykłady działań, które może i których nie może podjąć młody człowiek (osoba fizyczna) przed ukończeniem 18roku życia, a także potrafi zastosować tę wiedzę w praktyce, – wyjaśnia, na czym polega władza rodzicielska, wymienia po dwa prawa i obowiązki dziecka w rodzinie i potrafi zastosować swoją wiedzę w praktyce, – przedstawia procedurę zawarcia małżeństwa w świetle polskiego prawa; wymienia warunki zawarcia małżeństwa i potrzebne do tego dokumenty, – wyszukuje informacje (np. w internecie) na temat nieodpłatnej pomocy	*władza rodzicielska*, *małżeństwo* – i właściwie używa ich w swoich wypowiedziach, – rozróżnia rodzaje zdolności prawnej, – wymienia po dwa przykłady działań, które może i których nie może podjąć osoba fizyczna do ukończenia 13 roku życia oraz między 13 a 18 rokiem życia, a także potrafi zastosować tę wiedzę w praktyce, – wyjaśnia, na czym polega władza rodzicielska i komu ona przysługuje; wymienia i omawia prawa oraz obowiązki dziecka w tym zakresie; potrafi zastosować tę wiedzę w praktyce, – przedstawia procedurę zawarcia małżeństwa w świetle polskiego prawa; omawia warunki zawarcia małżeństwa i wymienia potrzebne do tego dokumenty, – wyszukuje informacje (np. w internecie) na temat nieodpłatnej pomocy prawnej i	*małżeństwo*, *alimenty* – i właściwie używa ich w swoich wypowiedziach, – rozróżnia rodzaje zdolności prawnej i każdy z nich omawia, – wymienia po trzy przykłady działań, które może i których nie może podjąć osoba fizyczna do ukończenia 13 roku życia i między 13 a 18 rokiem życia, a także potrafi zastosować tę wiedzę w praktyce, – wyjaśnia, na czym polega władza rodzicielska i komu ona przysługuje; wymienia i omawia prawa i obowiązki dziecka w rodzinie – rozpoznaje dotyczące ich zapisy w *Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym* [k.r.o.] i potrafi zastosować tę wiedzę w praktyce, – przedstawia procedurę zawarcia małżeństwa w świetle polskiego prawa; omawia warunki zawarcia małżeństwa i wymienia potrzebne do tego dokumenty; potrafi posługiwać się odpowiednimi przepisami prawa w tym zakresie i wyszukuje informacje na	– wymienia i omawia po trzy przykłady działań, które może i których nie może podjąć osoba fizyczna do ukończenia 13 roku życia i między 13 a 18 rokiem życia; potrafi zastosować odpowiednie przepisy *Kodeksu cywilnego* podczas rozważania przykładów i stosuje swoją wiedzę z tego zakresu w praktyce, – wyjaśnia, na czym polega władza rodzicielska i komu ona przysługuje; na podstawie tekstów źródłowych z podręcznika formułuje opinię na temat odpowiedzialności rodzicielskiej, popierając swoje zdanie trafnymi argumentami i odpowiadając na kontrargumenty w dyskusji, – omawia prawa i obowiązki dziecka w rodzinie – rozpoznaje i analizuje odpowiednie przepisy w *Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym* [k.r.o.] i potrafi zastosować swoją wiedzę w praktyce, – przedstawia procedurę zawarcia małżeństwa w świetle polskiego prawa; odróżnia prawo państwowe od prawa kanonicznego (kościelnego); omawia warunki zawarcia małżeństwa i wymienia niezbędne do tego dokumenty; rozważając przykłady z tego zakresu, posługuje się

		– przedstawia procedurę zawarcia małżeństwa w świetle polskiego prawa; wymienia warunki zawarcia małżeństwa i potrzebne do tego dokumenty, – wyszukuje informacje (np. w internecie), gdzie można uzyskać nieodpłatną pomoc prawną i skorzystać z nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w jego gminie lub powiecie.	prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w jego gminie i powiecie; w prosty sposób omawia procedurę uzyskania pomocy prawnej.	nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w jego gminie i powiecie; omawia procedurę uzyskania pomocy prawnej i potrafi zastosować tę wiedzę w praktyce.	ten temat we właściwych źródłach, – wyszukuje i omawia informacje (np. w internecie) na temat nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w jego gminie i powiecie; analizuje procedurę uzyskania pomocy prawnej i potrafi zastosować tę wiedzę w praktyce.	odpowiednimi przepisami *Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego* [k.r.o.], wyszukuje informacje i analizuje kazusy; ocenia sytuację prawną osób między 16 a 18 rokiem życia w kontekście możliwości zawarcia małżeństwa cywilnego, – wyszukuje (np. w internecie) i analizuje informacje, w tym akty prawne, dotyczące nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w jego gminie, powiecie i województwie; analizuje procedurę uzyskania pomocy prawnej i potrafi zastosować swoją wiedzę w praktyce.
Prawa człowieka	podstawowe prawa człowieka cechy praw człowieka generacje praw człowieka	– w prosty sposób wyjaśnia, czym są prawa człowieka i dlaczego są ważne, – identyfikuje co najmniej dwie cechy praw człowieka, – wymienia generacje praw człowieka i podaje po trzy przykłady praw należących do każdej z nich, – w tekście *Konstytucji RP* identyfikuje dwa przykłady praw i wolności człowieka	– wyjaśnia, czym są prawa człowieka i dlaczego są ważne, – wymienia co najmniej trzy cechy praw człowieka, – wymienia generacje praw człowieka i podaje po cztery przykłady praw należących do każdej z nich, – w tekście *Konstytucji RP* identyfikuje trzy przykłady praw i wolności człowieka, po czym przyporządkowuje je	– wyjaśnia, czym są prawa człowieka i dlaczego są ważne, – wymienia cztery cechy praw człowieka i szczegółowo omawia przynajmniej dwie z nich, – wymienia generacje praw człowieka, w tym dzieli prawa pierwszej generacji na osobiste i polityczne oraz prawa drugiej generacji na ekonomiczne, socjalne i kulturalne; podaje przykłady praw z każdej	– wyjaśnia, czym są prawa człowieka i dlaczego są ważne; uzasadnia swoją opinię za pomocą przynajmniej jednego argumentu, – wymienia cztery cechy praw człowieka, w tym szczegółowo omawia przynajmniej trzy z nich, – wymienia i analizuje generacje praw człowieka, w tym dzieli prawa pierwszej generacji na osobiste i polityczne oraz prawa drugiej generacji na ekonomiczne, socjalne i kulturalne; podaje	– analizuje, czym są prawa człowieka i dlaczego są ważne; uzasadnia swoją opinię za pomocą przynajmniej dwóch argumentów, – wymienia i szczegółowo omawia cztery cechy praw człowieka, – wymienia i analizuje generacje praw człowieka, w tym dzieli prawa pierwszej generacji na osobiste i polityczne oraz prawa drugiej generacji na ekonomiczne, socjalne i kulturalne; podaje przykłady praw z każdej wymienionej kategorii i generacji,

		oraz przyporządkowuje je do odpowiedniej generacji, – na podstawie materiału źródłowego (np. z podręcznika) formułuje opinię w kontrowersyjnej sprawie dotyczącej praw człowieka i w prosty sposób uzasadnia swoje zdanie.	do odpowiedniej generacji, – na podstawie materiału źródłowego (z podręcznika) wyjaśnia, w jaki sposób prawa człowieka wpływają na relacje obywatel–państwo; w uzasadnieniu podaje co najmniej jeden przykład znany z mediów lub z własnego otoczenia społecznego, – na podstawie materiału źródłowego (np. z podręcznika) formułuje opinię w kontrowersyjnej sprawie dotyczącej praw człowieka i uzasadnia swoje zdanie.	wymienionej kategorii i generacji, – w tekście *Konstytucji RP* identyfikuje cztery przykłady praw i wolności człowieka, a także przyporządkowuje je do odpowiedniej generacji, – na podstawie materiału źródłowego (z podręcznika) wyjaśnia, w jaki sposób prawa człowieka wpływają na relacje obywatel–państwo; w uzasadnieniu podaje co najmniej jeden przykład znany z mediów lub z własnego otoczenia społecznego, – na podstawie materiału źródłowego (np. z podręcznika) analizuje kontrowersyjną sprawę dotyczącą praw człowieka, po czym formułuje na jej temat opinię i uzasadnia swoje zdanie za pomocą przynajmniej jednego argumentu.	przykłady praw z każdej wymienionej kategorii i generacji, – w tekście *Konstytucji RP* identyfikuje sześć przykładów praw i wolności człowieka, po czym przyporządkowuje je do odpowiedniej generacji, – na podstawie materiału źródłowego (z podręcznika) ocenia, w jaki sposób prawa człowieka wpływają na relacje obywatel–państwo, i uzasadnia swoje zdanie za pomocą co najmniej dwóch argumentów, – na podstawie materiału źródłowego (np. z podręcznika) analizuje kontrowersyjną sprawę dotyczącą praw człowieka, po czym formułuje na jej temat opinię i uzasadnia swoje zdanie za pomocą przynajmniej dwóch argumentów.	– w tekście *Konstytucji RP* identyfikuje osiem przykładów praw i wolności człowieka, po czym przyporządkowuje je do odpowiedniej generacji; – odróżnia prawa człowieka od wolności, – na podstawie materiału źródłowego (z podręcznika) ocenia, w jaki sposób prawa człowieka wpływają na relacje obywatel–państwo i uzasadnia swoje zdanie za pomocą co najmniej trzech argumentów, – na podstawie materiału źródłowego (np. z podręcznika) analizuje kontrowersyjną sprawę dotyczącą praw człowieka, po czym formułuje na jej temat opinię i uzasadnia swoje zdanie za pomocą przynajmniej trzech argumentów.

Ochrona praw człowieka	przyczyny łamania praw i wolności człowieka formy łamania praw i wolności człowieka instytucje stojące na straży praw i wolności człowieka procedury zgłaszania naruszeń praw i wolności człowieka mechanizmy ochrony praw i wolności człowieka	– wymienia trzy przyczyny łamania praw i wolności człowieka oraz omawia jedną z nich, – rozpoznaje przypadki łamania praw człowieka i obywatela, w tym przy każdym z nich wskazuje formę naruszenia, – wymienia trzy środki ochrony praw i wolności człowieka oraz dzieli je na środki krajowe i międzynarodowe, – wyszukuje bieżące informacje (np. w internecie) na temat działalności Rzecznika Praw Obywatelskich i wymienia przynajmniej jedną sprawę, którą RPO się zajmuje/zajmował, – na podstawie materiału źródłowego wskazuje konieczne elementy wniosku do Rzecznika Praw Obywatelskich i wie, jak może złożyć taki wniosek, – wyjaśnia w prosty sposób, na czym	– wymienia cztery przyczyny łamania praw i wolności człowieka oraz omawia dwie z nich, – rozpoznaje przypadki łamania praw człowieka i obywatela, w tym przy każdym z nich wskazuje formę naruszenia i wyjaśnia, dlaczego do niego doszło, – wymienia cztery środki ochrony praw i wolności człowieka oraz dzieli je na środki krajowe i międzynarodowe, – wyszukuje informacje (np. w internecie) na temat działalności Rzecznika Praw Obywatelskich i wymienia przynajmniej dwie sprawy, którymi RPO się zajmuje/zajmował, – na podstawie materiału źródłowego, z pomocą nauczyciela, sporządza wniosek do Rzecznika Praw Obywatelskich w wybranej sprawie i wie, jak może złożyć gotowe pismo,	– wymienia cztery przyczyny łamania praw i wolności człowieka oraz dzieli je na kategorie (polityczne, prawne, kulturowe, ekonomiczne), – omawia co najmniej trzy przypadki łamania praw człowieka i obywatela, w tym każdorazowo wskazuje formę i przyczyny naruszenia oraz ocenia, dlaczego do niego doszło, – wymienia i omawia cztery środki ochrony praw i wolności człowieka oraz dzieli je na środki krajowe i międzynarodowe, – wyszukuje informacje (np. w internecie) na temat działalności Rzecznika Praw Obywatelskich oraz wymienia co najmniej trzy sprawy, którymi RPO się zajmuje/zajmował, – na podstawie materiału źródłowego dotyczącego wybranej sprawy sporządza poprawnie wniosek do Rzecznika Praw	– wymienia sześć przyczyn łamania praw i wolności człowieka oraz dzieli je na kategorie (polityczne, prawne, kulturowe, ekonomiczne), – analizuje co najmniej cztery przypadki łamania praw człowieka i obywatela; w tym każdorazowo wskazuje formę i przyczyny naruszenia oraz ocenia, dlaczego do niego doszło, – wymienia i omawia pięć środków ochrony praw i wolności człowieka oraz dzieli je na środki krajowe i międzynarodowe, – wyszukuje bieżące informacje (np. w internecie) na temat działalności Rzecznika Praw Obywatelskich oraz wymienia i omawia co najmniej trzy sprawy, którymi RPO się zajmuje/zajmował, – na podstawie materiału źródłowego dotyczącego wybranej sprawy sporządza poprawnie (pod względem formalnym i merytorycznym) wniosek do Rzecznika Praw Obywatelskich i wie, jak	– formułuje opinie na temat przyczyn konkretnych przypadków łamania praw i wolności człowieka oraz uzasadnia swoje zdanie, – wymienia i analizuje osiem przyczyn łamania praw i wolności człowieka oraz dzieli je na kategorie (polityczne, prawne, kulturowe, ekonomiczne), – analizuje co najmniej cztery współczesne przypadki łamania praw człowieka i obywatela w państwach niedemokratycznych i demokratycznych, w tym przedstawia przyczyny i formy tych naruszeń, – wymienia i omawia sześć środków ochrony praw i wolności człowieka oraz dzieli je na środki krajowe i międzynarodowe, – wyszukuje bieżące informacje (np. w internecie) na temat działalności Rzecznika Praw Obywatelskich, a także omawia co najmniej cztery sprawy, którymi RPO się zajmuje/zajmował, – na podstawie materiału źródłowego dotyczącego wybranej sprawy sporządza poprawnie (pod względem formalnym i merytorycznym) wniosek do Rzecznika Praw Obywatelskich, a także zna procedurę złożenia wniosku i ocenia skuteczność tego

		polega prawo do zaskarżenia, i wie, jak może złożyć odwołanie, – wskazuje funkcje Rzecznika Praw Dziecka i wie, w jaki sposób można się do niego zwrócić z wnioskiem o interwencję, – wymienia okoliczności, w jakich obywatel polski może złożyć skargę do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, i wyszukuje w internecie informacje na ten temat.	– wyjaśnia, na czym polega prawo do zaskarżenia, i wie, jak może złożyć odwołanie, – wymienia funkcje Rzecznika Praw Dziecka i wie, w jaki sposób można się do niego zwrócić z wnioskiem o interwencję, a także wyszukuje dwa przykłady działań podejmowanych przez RPD; – wymienia okoliczności, w jakich obywatel polski może złożyć skargę do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i wyszukuje w internecie informacje na ten temat.	Obywatelskich i wie, jak może złożyć gotowe pismo, – wyjaśnia, na czym polega prawo do zaskarżenia, i wie, jak może złożyć odwołanie, a także określa specyfikę wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, – wymienia funkcje Rzecznika Praw Dziecka; wie, w jaki sposób można się do niego zwrócić z wnioskiem o interwencję; omawia dwa przykłady problemów, którymi zajmuje się RPD, – przedstawia instrument ochrony wolności i praw, jakim jest skarga do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, i wyjaśnia, kiedy i jak obywatel polski może złożyć taką skargę, – wyszukuje w internecie informacje na temat skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, która została uznana za zasadną, i	może złożyć gotowe pismo, – wyjaśnia, na czym polega prawo do zaskarżenia, i omawia procedurę złożenia odwołania, a także porównuje odwołanie i wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, – wymienia funkcje Rzecznika Praw Dziecka i wie, w jaki sposób można się do niego zwrócić z wnioskiem o interwencję oraz jakie działania może on podjąć; omawia dwa przykłady problemów, którymi zajmuje się RPD, – przedstawia instrument ochrony wolności i praw, jakim jest skarga do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, wyjaśnia, kiedy i jak obywatel polski może złożyć taką skargę, – wyszukuje w internecie informacje na temat wybranej skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, która została uznana za zasadną, i dokonuje analizy tej sprawy.	instrumentu ochrony praw jednostki, – wyjaśnia, na czym polega prawo do zaskarżenia, i omawia procedurę złożenia odwołania, a także porównuje odwołanie i wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy; na podstawie materiału źródłowego (wzoru pisma) wskazuje niezbędne elementy odwołania, – analizuje funkcje i możliwości działania Rzecznika Praw Dziecka, w tym jego uprawnienia oraz przykłady problemów rozwiązywanych przez RPD, – analizuje instrument ochrony praw i wolności, jakim jest skarga do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, w tym ocenia skuteczność tego środka; wymienia oraz omawia okoliczności, w których obywatel Polski może złożyć tego typu skargę, – wyszukuje w internecie informacje na temat co najmniej dwóch skarg do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, które zostały uznane za zasadne, i przygotowuje analizę wybranych spraw, – na podstawie materiału źródłowego (wzór pisma) sporządza skargę do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w wybranej sprawie i

				przygotowuje krótką informację na jej temat.		ocenia skuteczność tego środka ochrony praw i wolności.
Ochrona danych osobowych i dóbr osobistych (fakultatywny)	dane osobowe dane wrażliwe oszustwa internetowe dobra osobiste RODO naruszenia danych osobowych i dóbr osobistych	– wyjaśnia znaczenie terminów: *dane osobowe* i *dane wrażliwe*, a także wymienia po dwa przykłady danych każdego rodzaju, – wskazuje informacje, na podstawie których można kogoś zidentyfikować, np. w internecie, i rozpoznaje, przypadki, w których podał dane wrażliwe na stronie internetowej lub w aplikacji – rozważa zagrożenia z tym związane, – wie, co to jest RODO, i wymienia po dwie zasady bezpieczeństwa przechowywania danych i udostępniania danych (np. w internecie) –	– wyjaśnia znaczenie terminów: *dane osobowe* i *dane wrażliwe*, a także wymienia po trzy przykłady danych każdego rodzaju, – wskazuje informacje, na podstawie których można kogoś zidentyfikować, np. w internecie, i rozpoznaje, przypadki, w których podał dane wrażliwe na stronie internetowej lub w aplikacji – rozważa zagrożenia z tym związane i wymienia sposoby zminimalizowania tych zagrożeń, – wie, co to jest RODO, i wymienia po trzy zasady bezpieczeństwa przechowywania danych i udostępniania danych (np. w internecie) – wskazane	– wyjaśnia znaczenie terminów: *dane osobowe* i *dane wrażliwe*, a także wymienia po cztery przykłady danych każdego rodzaju, – wyjaśnia, jakie informacje pozwoliłyby go zidentyfikować, – wskazuje informacje, na podstawie których można kogoś zidentyfikować, np. w internecie, i rozpoznaje, przypadki, w których podał dane wrażliwe na stronie internetowej lub w aplikacji – rozważa zagrożenia z tym związane oraz wymienia i stosuje w praktyce sposoby zminimalizowania tych zagrożeń, – wie, co to jest RODO, i wymienia po cztery zasady bezpieczeństwa przechowywania	– definiuje terminy: *dane osobowe* i *dane wrażliwe*, a także wymienia po pięć przykładów danych każdego rodzaju, – wyjaśnia, jakie informacje pozwoliłyby go zidentyfikować, – wymienia informacje, na podstawie których można kogoś zidentyfikować, np. w internecie, i analizuje przypadki, w których podał dane wrażliwe na stronie internetowej lub w aplikacji – rozważa zagrożenia z tym związane oraz wymienia i stosuje w praktyce sposoby minimalizowania tych zagrożeń, – wie, co to jest RODO, i wymienia po pięć zasad bezpieczeństwa przechowywania danych i udostępniania danych (np. w internecie) – wskazane reguły stosuje w praktyce,	– wyjaśnia, czym są dane osobowe i dane wrażliwe i jakie mają znaczenie dla jednostki, oraz podaje po sześć przykładów danych każdego rodzaju, – wyjaśnia, jakie informacje pozwoliłyby go zidentyfikować, – wymienia informacje, na podstawie których można kogoś zidentyfikować, np. w internecie, i analizuje przypadki, w których podał dane wrażliwe na stronie internetowej lub w aplikacji – rozważa zagrożenia z tym związane oraz wymienia i stosuje w praktyce sposoby minimalizowania tych zagrożeń, – wie, co to jest RODO, a także przedstawia i omawia po pięć zasad bezpieczeństwa przechowywania danych i udostępniania danych (np. w internecie) – wskazane reguły stosuje w praktyce, – analizuje mechanizm czterech najczęstszych oszustw internetowych związanych z ochroną danych osobowych i wyjaśnia, jak się bronić przed

		wskazane reguły stosuje w praktyce, – wymienia dwa najczęstsze oszustwa internetowe związane z ochroną danych osobowych i wyjaśnia, jak się przed nimi bronić, – wymienia trzy przykłady dóbr osobistych i identyfikuje przypadki ich naruszenia, – wymienia dwa sposoby postępowania w sytuacjach, w których dochodzi do naruszenia dóbr osobistych, – z pomocą nauczyciela przygotowuje zgłoszenie dotyczące naruszenia dóbr osobistych w wybranym przypadku.	reguły stosuje w praktyce, – wymienia trzy najczęstsze oszustwa internetowe związane z ochroną danych osobowych i wyjaśnia, jak się przed nimi bronić, – definiuje termin *dobra osobiste*, wymienia cztery przykłady takich dóbr oraz identyfikuje przypadki ich naruszenia, – wymienia trzy sposoby postępowania w sytuacjach, w których dochodzi do naruszenia dóbr osobistych, – przygotowuje zgłoszenie dotyczące naruszenia dóbr osobistych w wybranym przypadku i wie, co zrobić z przygotowanym pismem.	danych i udostępniania danych (np. w internecie) – wskazane reguły stosuje w praktyce, – omawia trzy najczęstsze oszustwa internetowe związane z ochroną danych osobowych i wyjaśnia, jak się przed nimi bronić, – definiuje termin *dobra osobiste*, wymienia pięć przykładów takich dóbr i wyjaśnia, na czym polegają przypadki ich naruszeń, – omawia trzy sposoby postępowania w sytuacjach, w których dochodzi do naruszenia dóbr osobistych, – przygotowuje zgłoszenie dotyczące naruszenia dóbr osobistych w wybranym przypadku i wie, co zrobić z przygotowanym pismem.	– omawia cztery najczęstsze oszustwa internetowe związane z ochroną danych osobowych i wyjaśnia, jak się przed nimi bronić, – wyjaśnia, czym są dobra osobiste, wymienia sześć przykładów takich dóbr i wyjaśnia, na czym polegają przypadki ich naruszeń, – przedstawia cztery sposoby postępowania w sytuacjach, w których dochodzi do naruszenia dóbr osobistych, i ocenia skuteczność każdego z nich, – przygotowuje zgłoszenie dotyczące naruszenia dóbr osobistych w wybranym przypadku i wie, co zrobić z przygotowanym pismem.	tymi zagrożeniami – dzieli się wiedzą na ten temat z innymi uczniami, np. na forum klasy, – wyjaśnia, czym są dobra osobiste, podaje osiem przykładów takich dóbr i wyjaśnia, na czym polegają przypadki ich naruszeń, – przedstawia cztery sposoby postępowania w sytuacjach, w których dochodzi do naruszenia dóbr osobistych, i ocenia skuteczność każdego z nich, – przygotowuje zgłoszenie dotyczące naruszenia dóbr osobistych w wybranym przypadku i wie, co zro

Formy zatrudnienia	stosunek pracy (umowa o pracę) umowa o dzieło i umowa zlecenia (umowy cywilnoprawne) umowa o wolontariat staże i praktyki prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy sposoby ochrony praw pracowniczych związki zawodowe	– identyfikuje różne formy zatrudnienia i odróżnia zatrudnienie na umowę o pracę od innych form, – wymienia cele i po dwie cechy charakterystyczne umowy zlecenia i umowy o dzieło, – na podstawie materiałów źródłowych (np. z podręcznika) wymienia rodzaje umów o pracę i co najmniej cztery ich najważniejsze elementy, – na podstawie materiałów źródłowych (np. z podręcznika lub *Kodeksu pracy)* odróżnia prawa od obowiązków pracownika oraz identyfikuje po dwa przykłady tych praw i obowiązków, – na podstawie materiałów źródłowych (np. z podręcznika; aktów prawnych; przykładowych umów) identyfikuje	– wymienia różne formy zatrudnienia i odróżnia zatrudnienie na umowę o pracę od innych form, – wymienia cele i po trzy cechy charakterystyczne umowy zlecenia i umowy o dzieło, – na podstawie materiałów źródłowych (np. z podręcznika) wymienia rodzaje umów o pracę i co najmniej pięć ich najważniejszych elementów, – na podstawie materiałów źródłowych (np. z podręcznika lub *Kodeksu pracy)* odróżnia prawa od obowiązków pracownika oraz identyfikuje po trzy przykłady tych praw i obowiązków, – wymienia swoje prawa dotyczące rozwiązania umowy o pracę, – na podstawie materiałów źródłowych (np. tekstów z podręcznika,	– wymienia różne formy zatrudnienia i porównuje umowę o pracę z umową o dzieło i umową zlecenia, – wymienia cele i omawia po trzy cechy charakterystyczne umowy zlecenia i umowy o dzieło, a także podaje przykłady umów każdego rodzaju, – na podstawie materiałów źródłowych (np. z podręcznika) wymienia rodzaje umów o pracę i omawia sześć ich najważniejszych elementów, – na podstawie materiałów źródłowych (np. z podręcznika lub *Kodeksu pracy*) odróżnia prawa od obowiązków pracownika oraz omawia po cztery przykłady tych praw i obowiązków, – na podstawie materiałów źródłowych (np. tekstów z podręcznika, aktów prawnych, przykładowych umów) wymienia po trzy	– wyjaśnia, po co nam praca, i omawia różne formy zatrudnienia, w tym porównuje umowę o pracę z umową o dzieło, umową zlecenia i umową dotyczącą wolontariatu, – omawia cele i wskazuje po trzy cechy charakterystyczne umowy zlecenia i umowy o dzieło, a także podaje przykłady umów każdego rodzaju, – omawia rodzaje umów o pracę i analizuje sześć ich najważniejszych elementów, – odnosząc się do opisu przypadku, wypełnia poprawnie formularz jednej z omawianych na zajęciach umów, np. umowy o pracę, umowy zlecenia lub umowy o dzieło, – na podstawie materiałów źródłowych (np. tekstów z podręcznika lub *Kodeksu pracy)* odróżnia prawa od obowiązków pracownika oraz omawia po pięć przykładów tych praw i obowiązków, – na podstawie materiałów źródłowych (np. tekstów z	– wyjaśnia, po co nam praca, i omawia różne formy zatrudnienia, w tym porównuje umowę o pracę z umową o dzieło, umową zlecenia i umową dotyczącą wolontariatu, stażu lub praktyki, – analizuje cele i wskazuje po trzy cechy charakterystyczne umowy zlecenia i umowy o dzieło, a także podaje przykłady umów każdego rodzaju, – porównuje rodzaje umów o pracę i analizuje sześć ich najważniejszych elementów, – odnosząc się do opisu przypadku, wypełnia poprawnie formularz dwóch z omawianych na zajęciach umów, np. umowy o pracę, umowy zlecenia lub umowy o dzieło, – na podstawie materiałów źródłowych (np. tekstów z podręcznika lub *Kodeksu pracy)* odróżnia prawa od obowiązków pracownika oraz omawia po sześć przykładów tych praw i obowiązków, – na podstawie materiałów źródłowych (np. tekstów z podręcznika, aktów prawnych, przykładowych umów) analizuje po trzy przykłady praw i obowiązków osób związanych umową zlecenia i umową o dzieło (umowami cywilnoprawnymi)

		po jednym przykładzie praw i obowiązków osób związanych umową zlecenia i umową o dzieło (umowami cywilnoprawnymi) oraz umowami dotyczącymi wolontariatu, stażu i praktyki, – rozumie termin *mobbing* i na podstawie *Kodeksu pracy* podaje uprawnienia, jakie przysługują pracownikowi, który doświadczył mobbingu w miejscu pracy, – na podstawie materiałów źródłowych (np. z podręcznika lub *Kodeksu pracy*) wskazuje po trzy przykłady praw i obowiązków pracodawcy, – wyszukuje informacje (np. w podręczniku lub internecie) dotyczące co najmniej dwóch sposobów rozwiązania umowy o	aktów prawnych czy przykładowych umów) identyfikuje po dwa przykłady praw i obowiązków osób związanych umową zlecenia i umową o dzieło (umowami cywilnoprawnymi) oraz umowami dotyczącymi wolontariatu, stażu i praktyki, – wyjaśnia znaczenie terminu *mobbing* i na podstawie *Kodeksu pracy* podaje uprawnienia, jakie przysługują pracownikowi, który doświadczył mobbingu w miejscu pracy, – na podstawie materiałów źródłowych (np. z podręcznika lub *Kodeksu pracy*) wskazuje po cztery przykłady praw i obowiązków pracodawcy, – wymienia co najmniej trzy sposoby rozwiązania umowy o pracę i wyszukuje informacje (np. w podręczniku lub	przykłady praw i obowiązków osób związanych umową zlecenia i umową o dzieło (umowami cywilnoprawnymi) oraz umowami dotyczącymi wolontariatu, stażu i praktyki, – wyjaśnia znaczenie terminu *mobbing* i na podstawie *Kodeksu pracy* podaje uprawnienia, jakie przysługują pracownikowi, który doświadczył mobbingu w miejscu pracy, oraz obowiązki pracodawcy w tym zakresie, – na podstawie materiałów źródłowych (np. tekstów z podręcznika lub *Kodeksu pracy*) krótko omawia po pięć przykładów praw i obowiązków pracodawcy, – wymienia co najmniej cztery sposoby rozwiązania umowy o pracę i wyszukuje informacje (np. w podręczniku lub internecie) dotyczące praw pracownika w	podręcznika, aktów prawnych, przykładowych umów) omawia po trzy przykłady praw i obowiązków osób związanych umową zlecenia i umową o dzieło (umowami cywilnoprawnymi) oraz umowami dotyczącymi wolontariatu, stażu i praktyki, – wyjaśnia znaczenie terminu *mobbing* i na podstawie *Kodeksu pracy* omawia uprawnienia, jakie przysługują pracownikowi, który doświadczył mobbingu w miejscu pracy, oraz obowiązki pracodawcy w tym zakresie, – na podstawie materiałów źródłowych (np. tekstów z podręcznika lub *Kodeksu pracy*) omawia po sześć przykładów praw i obowiązków pracodawcy, – wymienia pięć sposobów rozwiązania umowy o pracę i na podstawie materiałów źródłowych (np. w podręczniku lub internecie) analizuje informacje dotyczące praw	oraz umowami dotyczącymi wolontariatu, stażu i praktyki, – wyjaśnia znaczenie pojęcia *mobbing* i na podstawie *Kodeksu pracy* analizuje uprawnienia, jakie przysługują pracownikowi, który doświadczył mobbingu w miejscu pracy, oraz obowiązki pracodawcy w tym zakresie, – na podstawie materiałów źródłowych (np. tekstów z podręcznika lub *Kodeksu pracy)* analizuje po sześć przykładów obowiązków i praw pracodawcy, – omawia pięć sposobów rozwiązania umowy o pracę i na podstawie materiałów źródłowych (np. w podręczniku lub internecie) analizuje informacje dotyczące praw pracownika w zakresie wypowiedzenia, – analizuje co najmniej cztery sposoby obrony przed łamaniem praw pracowniczych, w tym rolę i zadania związków zawodowych w tym zakresie, – porównuje staż i praktyki, w tym ich znaczenie w procesie nabywania umiejętności zawodowych, oraz wymienia po pięć warunków odbywania stażu i praktyki oraz po trzy korzyści wynikające z tych form.

		pracę, a także wskazuje prawa pracownika dotyczące okresów wypowiedzenia, – wymienia co najmniej dwa sposoby obrony praw pracowniczych oraz identyfikuje rolę związków zawodowych w tym zakresie, – wyjaśnia, czym są staż i praktyka i jaka jest ich rola w procesie nabywania umiejętności zawodowych.	internecie) dotyczące praw pracownika w zakresie wypowiedzenia, – wymienia co najmniej trzy sposoby obrony praw pracowniczych oraz omawia rolę związków zawodowych w tym zakresie, – wyjaśnia, czym są staż i praktyka i jaka jest ich rola w procesie nabywania umiejętności zawodowych, oraz wymienia po jednej korzyści wynikającej z tych form.	zakresie wypowiedzenia, – omawia co najmniej trzy sposoby obrony praw pracowniczych, w tym rolę związków zawodowych w tym zakresie, – odróżnia staż od praktyki i przedstawia ich rolę w procesie nabywania umiejętności zawodowych oraz wymienia po trzy warunki odbywania stażu i praktyki oraz po dwie korzyści wynikające z tych form.	pracownika w zakresie wypowiedzenia, – omawia co najmniej trzy sposoby obrony praw pracowniczych, w tym rolę związków zawodowych w tym zakresie, – odróżnia staż od praktyki i przedstawia ich rolę w procesie nabywania umiejętności zawodowych oraz wymienia po cztery warunki odbywania stażu i praktyki oraz po trzy korzyści wynikające z tych form.	
Projekt badawczy: Frekwencja wyborcza w Polsce po 1989 r.	frekwencja wyborcza; absencja wyborcza; dane statystyczne; źródła danych; pytanie badawcze; hipoteza; analiza porównawcza; tabela i wykres; wnioski; prezentacja wyników	– wyjaśnia, czym są frekwencja wyborcza i absencja wyborcza, – z pomocą nauczyciela wyszukuje dane dotyczące frekwencji w co najmniej dwóch wyborach, – wykonuje przydzieloną część projektu i uzupełnia prostą tabelę z danymi.	– rozróżnia rodzaje wyborów objęte badaniem i porównuje frekwencję w kilku wybranych głosowaniach, – samodzielnie korzysta z wiarygodnego źródła danych i tworzy prosty wykres, – współpracuje w zespole, formułuje co najmniej jeden wniosek i przedstawia wyniki.	– formułuje pytanie badawcze i prostą hipotezę dotyczącą zmian frekwencji wyborczej, – porównuje dane w czasie lub między wybranymi regionami i wskazuje co najmniej dwa czynniki wpływające na frekwencję, – opracowuje wyniki w tabeli lub na wykresie, podaje źródła i prezentuje wnioski.	– samodzielnie planuje badanie, dobiera kryteria porównania i uzasadnia dobór danych, – analizuje trendy i różnice oraz ocenia znaczenie kilku czynników wpływających na udział wyborców, – przygotowuje czytelną prezentację wyników, formułuje wnioski i wskazuje ograniczenia badania.	– przeprowadza pogłębioną analizę frekwencji w różnych typach wyborów i/lub regionach oraz weryfikuje postawioną hipotezę, – krytycznie ocenia źródła i interpretuje możliwe przyczyny oraz skutki zmian frekwencji, – broni wniosków w dyskusji i proponuje realistyczne działania mogące zwiększać udział obywateli w wyborach.

II. ORGANY WŁADZY W RP						
Sejm	Sejm jako izba parlamentu; struktura władzy ustawodawczej; funkcje Sejmu: ustawodawcza, kontrolna i kreacyjna; organy Sejmu; komisje stałe, nadzwyczajne i śledcze; prace Sejmu; działalność posłów; informacja publiczna	– wyjaśnia, że Sejm jest jednym z organów władzy ustawodawczej w Polsce, i rozumie zasadę dwuizbowości parlamentu, – w Konstytucji RP wyszukuje trzy przykłady kompetencji Sejmu i określa ich podstawową funkcję, – korzystając ze strony Sejmu, wyszukuje informację o bieżącej działalności Sejmu lub wybranego posła.	– wymienia podstawowe organy Sejmu i wyjaśnia ich rolę, – w Konstytucji RP wyszukuje cztery przykłady kompetencji Sejmu i przyporządkowuje je do funkcji ustawodawczej, kontrolnej lub kreacyjnej, – podaje dwa przykłady wykorzystania prawa do informacji publicznej w odniesieniu do działalności Sejmu.	– opisuje organizację pracy Sejmu oraz rolę komisji sejmowych, – analizuje porządek dzienny wybranego posiedzenia Sejmu, wskazuje omawiane sprawy i wyniki głosowań, – analizuje aktywność wybranego posła, korzystając z oficjalnych źródeł.	– analizuje funkcje i kompetencje Sejmu oraz omawia co najmniej trzy wybrane uprawnienia, – analizuje organizację pracy Sejmu i posłów na konkretnych przykładach, – wykorzystuje prawo do informacji publicznej do samodzielnego pozyskiwania danych o pracach Sejmu.	– samodzielnie analizuje strukturę, kompetencje i organizację pracy Sejmu, – porównuje aktywność kilku posłów lub analizuje prace wybranej komisji sejmowej na podstawie oficjalnych materiałów, – ocenia znaczenie Sejmu dla funkcjonowania demokratycznego państwa, uzasadniając stanowisko argumentami.
Senat	Senat jako izba parlamentu; rola Senatu w systemie dwuizbowym; kompetencje Senatu; organy Senatu; działalność senatorów; udział Senatu w procesie ustawodawczym; relacje Sejmu i Senatu; Zgromadzenie	– wyjaśnia rolę Senatu jako drugiej izby parlamentu i rozumie zasadę dwuizbowości, – w Konstytucji RP wyszukuje trzy przykłady kompetencji Senatu, – korzystając z oficjalnej strony Senatu, wyszukuje informację o jego bieżącej działalności	– wymienia podstawowe organy Senatu i wyjaśnia ich rolę, – w Konstytucji RP wyszukuje cztery przykłady kompetencji Senatu i określa ich znaczenie, – podaje dwa przykłady wykorzystania prawa do informacji publicznej w	– opisuje organizację pracy Senatu i rolę senatorów, – wyjaśnia udział Senatu w procesie ustawodawczym i porównuje wybrane kompetencje Sejmu i Senatu, – analizuje informacje o wybranym posiedzeniu Senatu lub aktywności wybranego senatora.	– analizuje rolę Senatu w systemie dwuizbowym i wskazuje argumenty za funkcjonowaniem wyższej izby parlamentu, – odróżnia Sejm i Senat od Zgromadzenia Narodowego oraz omawia wybrane kompetencje Zgromadzenia Narodowego,	– porównuje strukturę, kompetencje i organizację pracy Sejmu i Senatu oraz formułuje argumenty za utrzymaniem Senatu i przeciw temu rozwiązaniu, – analizuje znaczenie Senatu w procesie stanowienia prawa i systemie równowagi władz, – samodzielnie ocenia aktywność wybranych senatorów lub organów Senatu, korzystając z kilku oficjalnych źródeł.

	Narodowe; informacja publiczna	lub o wybranym senatorze.	odniesieniu do działalności Senatu.		– na podstawie oficjalnych materiałów analizuje organizację pracy Senatu i aktywność senatorów.	
Proces legislacyjny	inicjatywa ustawodawcza przebieg procesu stanowienia prawa w Polsce (etapy procesu ustawodawczego) wpływ obywateli na proces stanowienia prawa	– korzystając z oficjalnej strony internetowej Sejmu, na przykładzie prac nad uchwaloną ustawą śledzi przebieg procesu ustawodawczego i wymienia cztery jego elementy/etapy, – korzystając z oficjalnej strony internetowej Sejmu, wyszukuje informacje na temat ustawy uchwalonej w obecnej kadencji Sejmu lub w kadencji poprzedniej – wskazuje, kto był jej pomysłodawcą, – wyszukuje przykład „projektu obywatelskiego" ustawy i wymienia inną formę zaangażowania obywatela w proces stanowienia prawa.	– korzystając z oficjalnej strony internetowej Sejmu, na przykładzie prac nad uchwaloną ustawą śledzi przebieg procesu ustawodawczego i wymienia pięć jego elementów/etapów, – korzystając z oficjalnej strony internetowej Sejmu, wyszukuje informacje na temat ustawy uchwalonej w obecnej kadencji Sejmu lub w kadencji poprzedniej – wskazuje, kto był jej pomysłodawcą, jak długo trwał proces legislacyjny od wpłynięcia projektu do ogłoszenia ustawy w *Dzienniku Ustaw RP*, – wyszukuje dwa przykłady projektów ustaw, które są „projektami	– korzystając z oficjalnej strony internetowej Sejmu, na przykładzie prac nad uchwaloną ustawą śledzi przebieg procesu ustawodawczego i wymienia wszystkie jego elementy/etapy, – korzystając z oficjalnej strony internetowej Sejmu, wyszukuje informacje na temat ustawy uchwalonej w obecnej kadencji Sejmu lub w kadencji poprzedniej – wskazuje, kto był jej pomysłodawcą, jak długo trwał proces legislacyjny od wpłynięcia projektu do ogłoszenia ustawy w *Dzienniku Ustaw RP*, kto i kiedy zgłosił poprawki i czy zostały one przyjęte,	– korzystając z oficjalnej strony internetowej Sejmu, na przykładzie prac nad uchwaloną ustawą śledzi przebieg procesu ustawodawczego i omawia wszystkie jego elementy/etapy, – korzystając z oficjalnej strony internetowej Sejmu, wyszukuje informacje na temat ustawy uchwalonej w obecnej kadencji Sejmu lub w kadencji poprzedniej – wskazuje, kto był jej pomysłodawcą, jak długo trwał proces legislacyjny od wpłynięcia projektu do ogłoszenia ustawy w *Dzienniku Ustaw RP*, kto i kiedy zgłosił poprawki i czy zostały one przyjęte; ponadto ocenia przebieg procesu legislacyjnego	– korzystając z oficjalnej strony internetowej Sejmu, na przykładzie prac nad uchwaloną ustawą analizuje przebieg procesu ustawodawczego i tworzy schemat przedstawiający ścieżkę legislacyjną, uwzględniając wszystkie jej elementy/etapy, – korzystając z oficjalnej strony internetowej Sejmu, wyszukuje informacje na temat ustawy uchwalonej w obecnej kadencji Sejmu lub w kadencji poprzedniej – wskazuje, kto był jej pomysłodawcą, jak długo trwał proces legislacyjny od wpłynięcia projektu do ogłoszenia ustawy w *Dzienniku Ustaw RP*, kto i kiedy zgłosił poprawki i czy zostały one przyjęte, jakie było stanowisko Rady Ministrów wobec ustawy, a jakie– stanowisko Prezydenta RP; ponadto ocenia przebieg procesu legislacyjnego w tym konkretnym przypadku, – przedstawia, w jaki sposób obywatele mogą złożyć projekt ustawy – wskazuje, które elementy obywatelskiej procedury inicjatywy ustawodawczej sprawiają, że jest ona trudna do realizacji, i uzasadnia swój wybór,

			obywatelskimi”, i wymienia dwie inne formy zaangażowania obywatela w proces stanowienia prawa, – identyfikuje terminy: *konsultacje projektów ustaw* oraz *referendum*; wskazuje ich wady i zalety (po jednej).	– na podstawie materiałów źródłowych (np. z podręcznika) wskazuje, w jaki sposób obywatele mogą złożyć projekt ustawy, oraz wyszukuje dwa przykłady „obywatelskich projektów” ustaw, – wyjaśnia, na czym polegają: konsultacje projektów ustaw, referendum, obywatelska presja; wskazuje ich wady i zalety (po jednej).	w tym konkretnym przypadku, – na podstawie materiałów źródłowych (np. z podręcznika) omawia, w jaki sposób obywatele mogą złożyć projekt ustawy, i wskazuje, które elementy procedury obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej sprawiają, że jest ona trudna do realizacji, – wyszukuje dwa przykłady „obywatelskich projektów” ustaw, – wyjaśnia, na czym polegają: konsultacje projektów ustaw, referendum, presja obywatelska na ustawodawcę, protesty i demonstracje– wskazuje po jednej wadzie i zalecie tych form uczestnictwa obywateli w procesie legislacyjnym.	– wyszukuje i omawia trzy przykłady „obywatelskich projektów” ustaw, a także omawia trzy inne formy zaangażowania obywateli w proces stanowienia prawa – w miarę możliwości stosuje swoją wiedzę w praktyce, – rozważa, z jakich powodów wiele projektów ustaw trafia do tzw. zamrażarki sejmowej, i uzasadnia swoje zdanie na ten temat, – wyjaśnia, na czym polegają: konsultacje projektów ustaw, referendum, presja obywatelska na ustawodawcę, protesty i demonstracje – wskazuje po dwie wady i zalety tych form uczestnictwa obywateli w procesie legislacyjnym.

DZO: Symulacja procesu legislacyjnego	Przeprowadźcie w klasie symulację procesu legislacyjnego.	– z pomocą nauczyciela określa cel symulacji, – wybiera organ, którego prace będzie odtwarzał – odgrywa przypisaną rolę lub w inny sposób bierze udział w symulacji.	– w prosty sposób określa cel symulacji, – wybiera organ, którego prace będzie odtwarzał, i przedmiot symulacji, – bierze udział w planowaniu symulacji, – prowadzi portfolio dokumentujące działanie.	– określa cel symulacji, – wybiera organ, którego prace będzie odtwarzał, i przedmiot symulacji, po czym uzasadnia wybór, – planuje symulację i przygotowuje się merytorycznie do udziału w tym przedsięwzięciu: zapoznaje się z działalnością i zasadami funkcjonowania danego organu, – prowadzi portfolio dokumentujące działanie, – dokonuje samooceny.	– określa cel symulacji i go uzasadnia, – wybiera organ, którego prace będzie odtwarzał, i przedmiot symulacji, po czym uzasadnia wybór – planuje symulację i przygotowuje się merytorycznie do udziału w tym przedsięwzięciu: zapoznaje się z działalnością i zasadami funkcjonowania danego organu oraz zbiera informacje na temat przedmiotu, którego dotyczyć będzie symulowany proces legislacyjny, – odgrywa przypisane role, – realizuje plan symulacji, – dokonuje ewaluacji i samooceny, – prowadzi portfolio dokumentujące działanie.	– określa cele symulacji i je uzasadnia, – wybiera organ, którego prace będzie odtwarzał, i przedmiot symulacji, po czym uzasadnia wybór, – planuje symulację i przygotowuje się merytorycznie do udziału w tym przedsięwzięciu: zapoznaje się z działalnością i zasadami funkcjonowania danego organu oraz zbiera informacje na temat przedmiotu, którego dotyczyć będzie symulowany proces legislacyjny, – przygotowuje scenariusz symulacji, – odgrywa przypisane role, – realizuje plan symulacji, – dokonuje ewaluacji i samooceny, – prowadzi portfolio dokumentujące działanie.

Prezydent RP	kompetencje Prezydenta RP funkcje głowy państwa prerogatywy Prezydenta RP pozycja ustrojowa Prezydenta RP	– identyfikuje cztery prerogatywy Prezydenta RP i przyporządkowuje je do odpowiednich kategorii (dotyczących władzy ustawodawczej, wykonawczej czy sądowniczej albo funkcji kreacyjnej lub funkcji głowy państwa), – wymienia warunki, jakie należy spełnić, aby zostać Prezydentem RP (bierne prawo wyborcze), – wyszukuje na oficjalnej stronie Prezydenta RP bieżące informacje na temat: wet prezydenckich, wizyt zagranicznych, działań Biura Bezpieczeństwa Narodowego – podaje po jednym przykładzie każdej z wymienionych aktywności głowy państwa, – formułuje opinię na temat prawa łaski i w	– identyfikuje sześć prerogatyw Prezydenta RP i przyporządkowuje je do odpowiednich kategorii (dotyczących władzy ustawodawczej, wykonawczej czy sądowniczej albo funkcji kreacyjnej lub funkcji głowy państwa), – omawia warunki, jakie należy spełnić, aby zostać Prezydentem RP (bierne prawo wyborcze), – wyszukuje na oficjalnej stronie Prezydenta RP bieżące informacje na temat: wet prezydenckich, wizyt zagranicznych, działań Biura Bezpieczeństwa Narodowego – podaje po dwa przykłady każdej z wymienionych aktywności głowy państwa, – wyjaśnia, jaką rolę odgrywa Prezydent RP w zakresie bezpieczeństwa państwa, i wyszukuje	– wymienia osiem prerogatyw Prezydenta RP i przyporządkowuje je do odpowiednich kategorii (dotyczących władzy ustawodawczej, wykonawczej czy sądowniczej albo funkcji kreacyjnej lub funkcji głowy państwa), – omawia warunki, jakie należy spełnić, aby zostać Prezydentem RP (bierne prawo wyborcze), i wyjaśnia, kiedy odbywa się druga tura wyborów prezydenckich, – wyszukuje na oficjalnej stronie Prezydenta RP bieżące informacje na temat wet prezydenckich i wniosków do Trybunału Konstytucyjnego – analizuje dwa przykłady aktywności głowy państwa w procesie legislacyjnym i podaje uzasadnienie odmowy podpisania	– wymienia dziesięć prerogatyw Prezydenta RP i przyporządkowuje je do odpowiednich kategorii (dotyczących władzy ustawodawczej, wykonawczej czy sądowniczej albo funkcji kreacyjnej lub funkcji głowy państwa), – omawia warunki, jakie należy spełnić, aby zostać Prezydentem RP (bierne prawo wyborcze), i analizuje zasady wyborów prezydenckich, w tym wyjaśnia, kiedy odbywa się druga tura wyborów prezydenckich, – wyszukuje na oficjalnej stronie Prezydenta RP bieżące informacje na temat wet prezydenckich i wniosków do Trybunału Konstytucyjnego; formułuje opinię na temat dwóch aktywności głowy państwa w procesie legislacyjnym oraz porównuje uzasadnienia dotyczące	– analizuje osiem prerogatyw Prezydenta RP i przyporządkowuje je do odpowiednich kategorii (dotyczących władzy ustawodawczej, wykonawczej czy sądowniczej albo funkcji kreacyjnej lub funkcji głowy państwa), – omawia warunki, jakie należy spełnić, aby zostać Prezydentem RP (bierne prawo wyborcze), i analizuje zasady wyborów prezydenckich, w tym wyjaśnia, kiedy odbywa się druga tura wyborów prezydenckich, – wyszukuje na oficjalnej stronie Prezydenta RP bieżące informacje na temat wet prezydenckich i wniosków do Trybunału Konstytucyjnego; formułuje opinię na temat dwóch aktywności głowy państwa w procesie legislacyjnym oraz porównuje uzasadnienia dotyczące odmowy podpisania ustawy i skierowania jej do Trybunału Konstytucyjnego; analizuje pojawiające się w mediach argumenty za zakwestionowanymi ustawami i przeciw nim, – formułuje opinię na temat pozycji ustrojowej Prezydenta RP i ją uzasadnia, – analizuje kompetencje Prezydenta RP w zakresie bezpieczeństwa państwa i polityki zagranicznej; wyszukuje informacje na temat posiedzeń Biura Bezpieczeństwa Narodowego (cel posiedzenia i uczestnicy) oraz prezydenckiej polityki zagranicznej (np. miejsca i cele

		prosty sposób ją uzasadnia.	informacje na temat posiedzeń Biura Bezpieczeństwa Narodowego (jakie wydarzenie poskutkowało zwołaniem posiedzenia Biura Bezpieczeństwa Narodowego i kto uczestniczył w obradach), – formułuje opinię na temat prawa łaski i ją uzasadnia dwoma argumentami.	ustawy lub skierowania jej do TK, – wyjaśnia, jaką rolę odgrywa Prezydent RP w zakresie bezpieczeństwa państwa, i wyszukuje informacje na temat posiedzeń Biura Bezpieczeństwa Narodowego (jakie wydarzenie poskutkowało zwołaniem posiedzenia Biura Bezpieczeństwa Narodowego i kto uczestniczył w obradach), – formułuje opinię na temat prawa łaski, a także podaje po dwa argumenty za utrzymaniem tego prawa i przeciw niemu – zajmuje stanowisko w klasowej dyskusji na ten temat i je uzasadnia.	odmowy podpisania ustawy i skierowania jej do Trybunału Konstytucyjnego; analizuje pojawiające się w mediach argumenty za zakwestionowanymi ustawami i przeciw nim, – analizuje kompetencje Prezydenta RP w zakresie bezpieczeństwa państwa i polityki zagranicznej; wyszukuje informacje na temat posiedzeń Biura Bezpieczeństwa Narodowego (cel posiedzenia i uczestnicy) oraz prezydenckiej polityki zagranicznej (np. miejsca i cele spotkań między-państwowych), – formułuje opinię na temat prawa łaski, a także podaje po dwa argumenty za utrzymaniem tego prawa i przeciw niemu – zajmuje stanowisko w klasowej dyskusji na ten temat i je uzasadnia.	spotkań międzypaństwowych); formułuje ocenę aktywności Prezydenta RP w obu dziedzinach, – formułuje opinię na temat prawa łaski, a także podaje po dwa argumenty za utrzymaniem tego prawa i przeciw niemu – zajmuje stanowisko w klasowej dyskusji na ten temat i je uzasadnia, a także odnosi się do kontrargumentów innych dyskutantów.

Rada Ministrów	kompetencje Rady Ministrów ministrowie i ministerstwa odpowiedzialność polityczna, odpowiedzialność konstytucyjna wojewoda administracja zespolona i niezespolona służba cywilna	– identyfikuje kompetencje Rady Ministrów i podaje trzy przykłady tych uprawnień, – wykorzystując oficjalne strony internetowe ministerstw oraz Rady Ministrów, ustala, jakimi sprawami zajmują się poszczególni ministrowie; wymienia dwa kluczowe programy lub projekty realizowane przez wybrane ministerstwa oraz wskazuje ich cele, – wyszukuje informacje na temat obecnego składu Rady Ministrów i wymienia trzy najbardziej rozpoznawane osoby w rządzie, – wie, co to jest korpus służby cywilnej, i podaje trzy przykłady instytucji, których pracownicy wchodzą w skład tego korpusu,	– wymienia cztery przykłady kompetencji Rady Ministrów, – wykorzystując oficjalne strony internetowe ministerstw oraz Rady Ministrów, ustala, jakimi sprawami zajmują się poszczególni ministrowie; wymienia trzy kluczowe programy lub projekty realizowane przez wybrane ministerstwa oraz wskazuje ich cele, – wyszukuje informacje na temat obecnego składu Rady Ministrów i wymienia cztery najbardziej rozpoznawane osoby w rządzie, uzasadniając swój wybór, – wie, co to jest korpus służby cywilnej, i podaje cztery przykłady instytucji, których pracownicy wchodzą w skład tego korpusu, – wskazuje organ, który jest przedstawicielem Rady Ministrów w	– wymienia pięć przykładów kompetencji Rady Ministrów i opisuje trzy spośród tych uprawnień, – wykorzystując oficjalne strony internetowe ministerstw oraz Rady Ministrów, ustala, jakimi sprawami zajmują się poszczególni ministrowie; wymienia trzy kluczowe programy lub projekty realizowane przez wybrane ministerstwa oraz przedstawia ich cele i efekty, a także formułuje opinię, – wyszukuje informacje na temat obecnego składu Rady Ministrów i wymienia pięć najbardziej rozpoznawalnych osób w rządzie, uzasadniając swój wybór, – wyszukuje w *Konstytucji RP* zapisy dotyczące odpowiedzialności Rady Ministrów i	– opisuje sześć przykładów kompetencji Rady Ministrów, – wykorzystując oficjalne strony internetowe ministerstw oraz Rady Ministrów, ustala, jakimi sprawami zajmują się poszczególni ministrowie; wymienia trzy kluczowe programy lub projekty realizowane przez wybrane ministerstwo i dokonuje ich analizy – przedstawia ich cele, rezultaty oraz wpływ na życie obywateli oraz formułuje opinię, – wyszukuje informacje na temat obecnego składu Rady Ministrów i wymienia co najmniej sześć najbardziej rozpoznawanych osób w rządzie, uzasadniając swój wybór, – na podstawie materiałów źródłowych (*Konstytucja RP*, tekst z podręcznika) analizuje proces powołania Rady Ministrów w Polsce,	– analizuje siedem przykładów kompetencji Rady Ministrów, – wykorzystując zasoby internetowe (oficjalne strony Rady Ministrów i poszczególnych ministerstw), zapoznaje się informacjami na temat pracy wybranego ministra (np. o programach i projektach realizowanych przez nadzorowane przez niego ministerstw) i formułuje opinię na temat jego działalności; analizuje kluczowy program lub projekt wybranego ministerstwa – ocenia efekty i sposób realizacji tego przedsięwzięcia z uwzględnieniem wydatkowania funduszy z budżetu (m.in. na podstawie dwóch opinii ekspertów) i poddaje swoją opinię pod dyskusję, – wyszukuje informacje na temat obecnego składu Rady Ministrów i wymienia osiem najbardziej rozpoznawanych osób w rządzie, uzasadniając swój wybór – przedstawia swoją opinię na temat aktualnego składu RM i dyskutuje o tym na forum klasy, – na podstawie materiałów źródłowych (*Konstytucja RP*, tekst z podręcznika) tworzy schemat procesu powoływania Rady Ministrów w Polsce; ocenia rolę Prezydenta RP i Sejmu w procedurze trzech kroków i uzasadnia swoje stanowisko w tej sprawie, – wyszukuje w *Konstytucji RP* zapisy dotyczące odpowiedzialności Rady

		– wskazuje organ, który jest przedstawicielem Rady Ministrów w województwie, i podaje dwie inne instytucje należące do terenowej administracji rządowej.	województwie, i podaje trzy inne instytucje należące do terenowej administracji rządowej.	poszczególnych ministrów i wymienia konsekwencje egzekwowane w jej ramach, – wymienia pięć przykładów instytucji, których pracownicy wchodzą w skład korpusu służby cywilnej, i wyjaśnia, jaką rolę odgrywa służba cywilna w funkcjonowaniu państwa, – wskazuje organ, który jest przedstawicielem Rady Ministrów w województwie; wyszukuje dwie instytucje, które mu podlegają, oraz dwie instytucje należące do rządowej administracji niezespolonej.	– wyszukuje w *Konstytucji RP* zapisy dotyczące odpowiedzialności Rady Ministrów i poszczególnych ministrów – określa, jakiego rodzaju jest to odpowiedzialność w poszczególnych sytuacjach, i wymienia konsekwencje egzekwowane w jej ramach, – wymienia pięć przykładów instytucji, których pracownicy wchodzą w skład korpusu służby cywilnej, i wyjaśnia, jaką rolę odgrywa służba cywilna w funkcjonowaniu państwa, – wskazuje organ, który jest przedstawicielem Rady Ministrów w województwie; wyszukuje trzy instytucje, które mu podlegają, oraz trzy instytucje należące do rządowej administracji niezespolonej.	Ministrów i poszczególnych ministrów – określa, jakiego rodzaju jest to odpowiedzialność w poszczególnych sytuacjach, i wymienia konsekwencje egzekwowane w jej ramach; porównuje odpowiedzialność indywidualną i solidarną, – wymienia pięć przykładów instytucji, których pracownicy wchodzą w skład korpusu służby cywilnej, i analizuje, rolę, jaką służba cywilna odgrywa w funkcjonowaniu państwa, – wskazuje organ, który jest przedstawicielem Rady Ministrów w województwie; wyszukuje cztery instytucje, które mu podlegają, oraz cztery instytucje należące do rządowej administracji niezespolonej.

Władza sądownicza	struktura władzy sądowniczej sądy powszechne sądy wojskowe sądy administracyjne rodzaje sądów powszechnych (rejonowe, okręgowe, apelacyjne) apelacja dwuinstancyjność rodzaje sądów administracyjnych – NSA, WSA Sąd Najwyższy niezawisłość sędziów niezależność sądów Trybunał Konstytucyjny, skarga konstytucyjna Trybunał Stanu	– identyfikuje elementy władzy sądowniczej w Polsce i rozumie, że tworzą one określoną strukturę, – odnajduje sądy rejonowy oraz okręgowy/apelacyjny właściwe dla jego miejsca zamieszkania, – rozumie terminy: *niezawisłość sędziowska* i *niezależność sądów* oraz wyszukuje je w *Konstytucji RP*, – rozumie, jaka jestfunkcja władzy sądowniczej, i wyjaśnia na przykładzie, jakie ma ona znaczenie dla obywatela; – rozumie termin *apelacja*.	– wymienia elementy władzy sądowniczej w Polsce i rozumie, że tworzą one określoną strukturę, – rozróżnia sądy powszechne, wojskowe i administracyjne i podaje przykład sądu każdego rodzaju, – wyszukuje informacje na temat Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu, – wyszukuje sądy rejonowy, okręgowy i apelacyjny właściwe dla jego miejsca zamieszkania, – definiuje terminy: *niezawisłość sędziowska* i *niezależność sądów* oraz wyszukuje je w *Konstytucji RP*, – identyfikuje po jednym zadaniu SN, TK i TS oraz wskazuje, gdzie składa się skargę konstytucyjną, – wymienia funkcje władzy sądowniczej i wyjaśnia na dwóch przykładach, jakie ma	– opisuje elementy władzy sądowniczej w Polsce i rozumie, że tworzą one określoną strukturę, w tym wskazuje na zasadę dwuinstancyjności postępowania, – rozróżnia sądy powszechne, wojskowe i administracyjne i podaje po jednym przykładzie spraw rozpatrywanych przez sądy każdego rodzaju, – wyszukuje sądy rejonowy, okręgowy i apelacyjny właściwe dla jego miejsca zamieszkania, a także wie, jak korzystać z serwisów internetowych wskazanych sądów, – identyfikuje kroki, które należy podjąć, aby sąd administracyjny rozpatrzył daną sprawę, oraz wyszukuje informacje na ten temat, – omawia zagadnienia niezawisłości sędziowskiej i niezależności sądów,	– opisuje strukturę władzy sądowniczej w Polsce, w tym tłumaczy działanie zasady dwuinstancyjności postępowania, – rozróżnia sądy powszechne, wojskowe i administracyjne, i podaje po dwa przykłady spraw rozpatrywanych przez sądy każdego rodzaju, – wyszukuje sądy rejonowy, okręgowy i apelacyjny właściwe dla jego miejsca zamieszkania, a także korzysta z serwisów internetowych wskazanych sądów, – wymienia kroki, jakie należy podjąć, aby sąd administracyjny rozpatrzył daną sprawę, oraz wyszukuje informacje na ten temat potrzebne w konkretnej sprawie, – analizuje zagadnienia niezawisłości sędziowskiej i niezależności sądów, w tym kwestię prawnych gwarancji przestrzegania tych	– przedstawia i analizuje strukturę władzy sądowniczej w Polsce, w tym działanie zasady dwuinstancyjności postępowania, – rozróżnia sądy powszechne, wojskowe i administracyjne i podaje po trzy przykłady spraw rozpatrywanych przez sądy każdego rodzaju, – wyszukuje sądy rejonowy, okręgowy i apelacyjny właściwe dla jego miejsca zamieszkania, i omawia ich kompetencje w zakresie orzekania; korzysta z serwisów internetowych wskazanych sądów, by znaleźć informacje potrzebne w konkretnych okolicznościach, – omawia kroki, jakie należy podjąć, aby sąd administracyjny rozpatrzył daną sprawę, oraz wyszukuje informacje na ten temat potrzebne w konkretnej sprawie, – porównuje ze sobą niezawisłość sędziowską i niezależność sądów – przedstawia funkcję tych zasad w systemie prawa oraz podaje po cztery przykłady gwarancji ich przestrzegania, – porównuje zadania SN, TK i TS oraz wskazuje, gdzie składa się skargę konstytucyjną, gdzie – kasację, a gdzie – skargę kasacyjną, – omawia funkcje władzy sądowniczej i analizuje na trzech przykładach jej znaczenie dla funkcjonowania państwa demokratycznego i dla obywateli,

			ona znaczenie dla obywateli, – definiuje termin *apelacja*.	w tym podaje po dwa przykłady gwarancji przestrzegania tych zasad, – identyfikuje po jednym zadaniu SN, TK i TS oraz wskazuje, gdzie składa się skargę konstytucyjną, gdzie – kasację, a gdzie – skargę kasacyjną, – wymienia funkcje władzy sądowniczej i na dwóch przykładach omawia rolę, jaką odgrywa ona w funkcjonowaniu państwa i życiu obywateli, – definiuje termin *apelacja*.	zasad – podaje po trzy przykłady tych gwarancji, – omawia po dwa zadania SN, TK i TS oraz wskazuje, gdzie składa się skargę konstytucyjną, gdzie – kasację, a gdzie – skargę kasacyjną, – omawia funkcje władzy sądowniczej i analizuje na dwóch przykładach jej znaczenie dla funkcjonowania państwa demokratycznego i dla obywateli, – definiuje termin *apelacja*.	– wyjaśnia, czym jest apelacja, i wskazuje, do których sądów się ją składa.
Trójpodział władzy	zasada trójpodziału władzy aspekty trójpodziału władzy: funkcjonalny i organizacyjny geneza koncepcji podziału władzy trójpodział władzy a demokracja wyzwania związane z trójpodziałem władzy	– wyjaśnia, na czym polega trójpodział władzy, i wymienia jedno z czterech założeń tej koncepcji, – wymienia jedną konstytucję Polski sprzed 1997 r., w której zastosowano zasadę trójpodziału władz, – na podstawie materiałów źródłowych (*Konstytucji RP*, tekstów w	– wyjaśnia, na czym polega trójpodział władzy, i wymienia dwa z czterech założeń tej koncepcji, – wymienia dwie konstytucje Polski sprzed 1997 r., w których zastosowano zasadę trójpodziału władz, – na podstawie materiałów źródłowych (*Konstytucji RP*, tekstów w	– wyjaśnia, na czym polega trójpodział władzy, i wymienia trzy z czterech założeń tej koncepcji, – wymienia dwie konstytucje Polski sprzed 1997 r., w których zastosowano zasadę trójpodziału władz, oraz jedną ustawę zasadniczą, w której ta zasada nie została uwzględniona, – na podstawie materiałów	– wyjaśnia, na czym polega trójpodział władzy, i wymienia cztery założenia tej koncepcji, – omawia aspekty funkcjonalny i organizacyjny trójpodziału władzy, – wymienia dwie konstytucje Polski sprzed 1997 r., w których zastosowano zasadę trójpodziału władz, oraz dwie ustawy zasadnicze, w	– wyjaśnia, na czym polega trójpodział władzy i skąd pochodzi ta koncepcja, wymienia jej cztery założenia, – porównuje aspekty funkcjonalny i organizacyjny trójpodziału władzy, – porównuje konstytucje Polski sprzed 1997 r., w których zastosowano zasadę trójpodziału władz, i te, w których tej zasady nie uwzględniono, – na podstawie materiałów źródłowych (*Konstytucji RP*, tekstów w podręczniku) wymienia osiem elementów polskiego systemu politycznego, które świadczą o współdziałaniu (oddziaływaniu na siebie) i wzajemnej kontroli

		podręczniku) identyfikuje trzy elementy polskiego systemu politycznego, które świadczą o współdziałaniu (oddziaływaniu na siebie) i wzajemnej kontroli (hamowaniu się) poszczególnych władz.	podręczniku) wymienia cztery elementy polskiego systemu politycznego, które świadczą o współdziałaniu (oddziaływaniu na siebie) i wzajemnej kontroli (hamowaniu się) poszczególnych władz.	źródłowych (*Konstytucji RP*, tekstów w podręczniku) wymienia pięć elementów polskiego systemu politycznego, które świadczą o współdziałaniu (oddziaływaniu na siebie) i wzajemnej kontroli (hamowaniu się) poszczególnych władz – dwa z nich analizuje, rozstrzygając, czy dotyczą one procesu legislacyjnego, powoływania i funkcjonowania Rady Ministrów czy sprawowania wymiaru sprawiedliwości, – na podstawie materiału źródłowego (tekstu z podręcznika) wymienia dwa wyzwania, które wynikają współcześnie z trójpodziału władzy, i formułuje propozycję rozwiązania problemów z przestrzeganiem tej zasady.	których tej zasady nie uwzględniono, – na podstawie materiałów źródłowych (*Konstytucji RP*, tekstów w podręczniku) wymienia sześć elementów polskiego systemu politycznego, które świadczą o współdziałaniu (oddziaływaniu na siebie) i wzajemnej kontroli (hamowaniu się) poszczególnych władz – trzy z nich analizuje, rozstrzygając, czy dotyczą one procesu legislacyjnego, powoływania i funkcjonowania Rady Ministrów czy sprawowania wymiaru sprawiedliwości, – na podstawie materiału źródłowego (tekstu z podręcznika) wymienia trzy wyzwania, które wynikają współcześnie z trójpodziału władzy, i formułuje propozycję rozwiązania problemów z	(hamowaniu się) poszczególnych władz – cztery z nich analizuje, rozstrzygając, czy dotyczą one procesu legislacyjnego, powoływania i funkcjonowania Rady Ministrów czy sprawowania wymiaru sprawiedliwości, – na podstawie materiału źródłowego (tekstu z podręcznika) wymienia cztery wyzwania, które wynikają współcześnie z trójpodziału władzy, i formułuje dwie propozycje rozwiązania problemów z przestrzeganiem tej zasady, – wyraża swoje stanowisko wobec stwierdzenia: *Nadużyciem jest utrzymywać, że partykularne interesy zwycięskiej partii zawsze odzwierciedlają rzeczywiste dobro suwerena* – i formułuje po trzy argumenty potwierdzające tę tezę i jej przeczące.

					przestrzeganiem tej zasady, – wyraża swoje stanowisko wobec stwierdzenia: *Nadużyciem jest utrzymywać, że partykularne interesy zwycięskiej partii zawsze odzwierciedlają rzeczywiste dobro suwerena* – i formułuje po dwa argumenty potwierdzające tę tezę i jej przeczące.	